TARA Publicaţia de informaţie şi analiză
Cultură http//:www.tara.press.md

Florentin Smarandache: Exista o sansa de salvare prin cultura si limba

-- Mai intai v-as ruga sa va prezentati cititorului nostru.

-- Sunt profesor de matematica la Universitatea New Mexico, scriitor. Am publicat 55 de carti si articole/note stiintifice: Literatura (poezie, proza scurta, roman, jurnal din timpul dictaturii, din lagar, din exil, povestiri pentru copii, piese de teatru, traduceri, eseuri, culegeri din folclor), Filozofie (neutrosofia, logica neutrosofica), Arta (supra-picturi, non-desene, grafica, colaje, foto), Fizica (paradoxuri cuantice, superluminal), Matematica (teoria numerelor, geometrie neeuclideana, structuri algebrice).

-- Cum credeti, paradoxismul -- curentul literar pe care l-ati fondat in 1980, ca protest antitotalitar, poate fi cumva de folos intr-o societate dominata de comunism (cum e Basarabia in prezent)?

-- Paradoxismul este un protest impotriva oricarei forme de totalitarism. El poate fi uzitat, intr-o societate dictatoriala, prin luarea in raspar a sloganelor oficiale -- persiflare (procedeu paradoxist) care sa transpara in operele creatorilor.

-- Ati elaborat o carte electronica de fabule, imnuri, poezii pentru copii, pasteluri de la romanii din Transnistria. Cum ati elaborat aceasta culegere? De ce anume de la romanii din Transnistria?

-- Am vrut sa demonstrez ca nu exista vreo diferenta intre limba asa-zisa "moldoveneasca" si cea romaneasca. Daca in subtitlul acestei culegeri lirice, "Margele risipite", nu s-ar fi adaugat ca provine de la romanii de dincolo de Nistru (Svetlana Garabaji si altii), sunt sigur ca acei care ar fi citit-o ar fi vazut ca e caracteristica pentru orice zona a Romaniei!

-- Ati profesat, intr-o perioada, daca am inteles bine, matematica la Chisinau, ocazie prin care ati vazut indeaproape realitatile de aici. Cum credeti, de ce comunismul a prins radacini tocmai aici? Credeti ca exista o sansa de salvare prin cultura?

-- Comunismul a fost impus cu forta, in Europa de Est, ca o ideologie imperialista ruseasca. Era un mod sovietic de a ne supune prin indoctrinare, de a ne desfiinta ca natiune. Exista, desigur, o sansa, de salvare prin cultura si limba -- va rog sa nu uitati ca limba in Basarabia este cea care ne mai uneste. Si de acest lucru tinerii basarabeni sunt constienti.

-- Ce se aude in presa americana despre evenimentele de ultima ora de la Chisinau?

-- Ziarele romanesti ce apar in diaspora ("Clipa" din California, "Cuvantul Romanesc" din Canada, etc.) critica introducerea studierii obligatorii a limbii ruse in scolile din Basarabia. Am primit mesaje si pe Internet, multi romani din strainatate atasandu-se protestului tinerilor de peste Prut.

In plus, se deplange soarta scolilor romanesti din Transnistria, unele pe cale de inchidere din cauza regimului impus de Smirnov.

-- Cum de s-a intamplat ca un matemacian de talia dvs. sa practice si literatura, mai mult decat atat, sa fie si fondatorul unui curent literar? Se simtea intr-atat de acut nevoia unei noi avangarde?

-- Nu se simtea nevoia unei noi avangarde literare, ci a unei revolte -- revolta politica, sociala pe care nu o puteam infaptui in matematica, ci in cultura. Era o eliberare spirituala. Placerea de a nu le face autoritatilor pe plac! Ca matematician mi-am adus aminte de paradoxurile celebre antice: Ahile cel iute de picior nu poate depasi broasca testoasa, Paradoxul sagetii, Paradoxul mincinosului, Paradoxul barbierului...

Paradoxismul se bazeaza pe folosirea excesiva de antiteze, antinomii, contradictii, oximorone, parabole, paradoxuri in creatie (literatura, arta, filozofie, chiar si stiinta). El urmareste largirea sferei artistice prin elemente neartistice, prin experimente contradictorii reflecta societatea in care se spune ceva, dar realitatea este alta.

-- Cum e primit paradoxismul in America? In alte parti? In Romania?

-- Paradoxismul este primit, cum m-am si asteptat, in mod paradoxal (!). Apropo, am format anul trecut doua cluburi internationale, iar, in ultimele doua antologii paradoxiste internationale (una accesibila la http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Third-Anthology-Prd.pdf) am editat texte in 5-6 limbi provenind de la 140 scriitori din circa 15 tari. Ii invit, prin urmare, pe cititorii revistei "Tara" sa-mi expedieze lucrari paradoxiste pentru Antologia A Patra (la adresa digitala: smarand@unm.edu).

-- Acum, cand Romania are mai multa deschidere spre Occident, nu va tenteaza gandul sa va intoarceti acasa?

-- Ba da, insa mai tarziu. In momentul de fata incerc sa acumulez si sa ma perfectionez cat pot in America, beneficiind de avantajele tehnologiei electronice si ale revolutiei informationale.

Liliana ARMASU